

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра фтизіатрії і пульмонології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи, член кореспондент НАМН України, проф. М. Р. Гжегоцький

« _____ » _____ 2019 р

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
первинної спеціалізації
з фаху «Дитяча фтизіатрія»

Кількість навчальних годин: лекцій - 24, семінарські заняття - 52,
практичні заняття - 60, самостійна робота - 90,
додаткові програми – 86. Разом – 312 годин.
Кредити ECTS – 10,4

Робоча навчальна програма обговорена на методичному засіданні кафедри

Затверджено на методичній комісії факультету післядипломної освіти

Протокол № 7
від « 14 » 03 2019 р.
« _____ » _____ 20__ р.

Протокол № 2
від 14.05.19

Завідувач кафедри, професор
О.П. Костик

Голова методичної комісії ФПДО
О.Є. Сичоріз

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
на циклі первинної спеціалізації лікарів зі спеціальності «Дитяча фтизіатрія»

№.№ п/п	Теми лекцій	Години
1	2	3
1.	Основи і принцип організації боротьби з туберкульозом у дітей	2
2.	Принципи та методи виявлення туберкульозу в дітей та підлітків	2
3.	Імунітет і алергія при туберкульозі. Імунодіагностика туберкульозу	2
4.	Вплив екзо- та ендогенних чинників на організм дітей і підлітків	2
5.	Прояви латентного туберкульозу	2
6.	Первинні форми туберкульозу в дітей та підлітків: патогенез, патоморфологія, клінічні прояви, рентгендіагностика.	2
7.	Вторинний туберкульоз у підлітків. Вогнищевий та інфільтративний туберкульоз, туберкульома, фіброзно-кавернозний туберкульоз, клінічні прояви та діагностика.	2
8.	Ускладнені форми первинного туберкульозу, причини, види ускладнень.	2
9.	Туберкульозний менінгіт, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Туберкульома мозку, туберкульозна енцефалопатія, клініка, діагностика.	2
10..	Позалегеновий туберкульоз: патогенез, патоморфологія, клінічні прояви, рентгендіагностика.	2
11.	Основні принципи лікування дітей хворих на чутливий туберкульоз	2
12	Основні принципи лікування дітей хворих на чутливий туберкульоз	2
	РАЗОМ	24

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
на циклі первинної спеціалізації лікарів зі спеціальності «Дитяча фтизіатрія»

№.№ п/п	Теми практичних занять	Години
1	2	3
1.	Основні напрямки протитуберкульозної роботи серед дітей і підлітків.	2
2.	Масова туберкулінодіагностика, її завдання та організація.	2
3.	Діагностична туберкулінодіагностика.	
4.	Протитуберкульозна вакцинація і ревакцинація БЦЖ.	2
5.	Класифікація туберкульозу.	2
6.	Клінічні та лабораторні методи обстеження хворих на туберкульоз.	2
7.	Мікробіологічні методи дослідження.	2
8.	Імунологічні методи дослідження	2
9.	Дослідження плеврального випоту.	2
10.	Рентгенологічні методи дослідження органів дихання та оцінка їх	2

	даних.	
11.	Початкові прояви туберкульозної інфекції (в іраж, туберкульозна інтоксикація)..	2
12.	Первинний туберкульозний комплекс легень у дітей і підлітків.	2
13.	Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів.	2
14.	Ускладнені форми первинного туберкульозу.	2
15.	Туберкульозний плеврит.	2
16.	Дисемінований туберкульоз.	2
17.	Вторинні форми туберкульозу в підлітків. Вогнищевий туберкульоз.	2
18.	Інфільтративний туберкульоз. Туберкульома.	2
19.	Фіброзно-кавернозний туберкульоз легень, клініка, диференціальна діагностика.	2
20.	Наслідки локальних форм первинного туберкульозу. Критерії їх активності.	2
21.	Туберкульозний менінгіт.	3
22.	Туберкульоз кишок.	2
23.	Туберкульоз очеревини і мезентеріальних лімфатичних вузлів.	2
24.	Туберкульоз кісток та суглобів хребетного стовпа.	2
25.	Туберкульоз плоских кісток та суглобів тазу, грудної клітки, черепа і обличчя.	2
26.	Туберкульоз нирок, сечовивідних шляхів та статевих органів.	3
27.	Туберкульоз периферичних лімфатичних вузлів, шкіри і підшкірної клітковини.	2
28.	Первинний туберкульоз губ та слизової оболонки рота.	2
29.	Лікування туберкульозу в дітей і підлітків.	2
30.	Хіміопрофілактика, хіміопрепарати, дози, режими проведення хіміопрофілактики	2
РАЗОМ		60

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
на циклі первинної спеціалізації лікарів зі спеціальності «Дитяча фтизіатрія»

№№ п/п	Теми семінарських занять	Години
1	2	3
1.	Епідемічні показники туберкульозу в дітей та підлітків.	2
2.	Шляхи інфікування мікобактеріями туберкульозу. Семіотика туберкульозу. Захворювання туберкульозом, як наслідок взаємовідносин: збудника, макроорганізму та умов зовнішнього середовища.	2
3.	Категорії диспансерного спостереження.	2
4.	Методи виявлення туберкульозу в дітей і підлітків. Своєчасне, несвоєчасне та пізнє виявлення туберкульозу.	2
5.	Організація роботи в осередках туберкульозної інфекції. Профілактичні заходи при народженні дитини у хворої на туберкульоз матері.	2
6.	Бактеріологічні дослідження при туберкульозі.	2
7.	Рентгенологічні симптоми і синдроми. Етапи дослідження рентгенологічних документів.	3
8.	Значення рентгенографічного обстеження в діагностиці туберкульозу в дітей та підлітків.	2

9.	Диференційна діагностика первинних форм туберкульозу в дітей та підлітків	
1	2	3
10.	Диференційна діагностика лімфаденопатій у дітей та підлітків.	2
11.	Диференційна діагностика дисемінованих форм туберкульозу.	2
12.	Клініко-рентгенологічна діагностика, перебіг і прогноз вогнищового, інфільтративного туберкульозу легень та туберкульозу.	2
13.	Ускладнені форми туберкульозу в дітей. Туберкульоз трахеї та великих бронхів.	2
14.	Бронхогенне та лімфогенне засівання.	2
15.	Хронічна туберкульозна інтоксикація, диференційна діагностика з ХНЗОД	2
16.	Диференційна діагностика туберкульозного плевриту.	2
17.	Особливості первинного туберкульозу в дітей препубертатного віку та в підлітків.	2
18.	Критерії активності залишкових змін.	2
19..	Казеозна пневмонія, клінічні ознаки, причини утруднень діагностики	2
20.	Диференційна діагностика туберкульозного менінгіту.	2
21.	Диференційна діагностика туберкульозу кишок, очеревини та мезентеріальних лімфатичних вузлів.	2
22.	Класифікація, дози антимікобактеріальних препаратів для дітей та підлітків	2
23.	Основні принципи лікування дітей хворих на чутливий туберкульоз	2
24.	Лікарська стійкість МБТ, основні методи її виявлення. Лабораторні критерії лікарської стійкості МБТ до різних хіміопрепаратів	2
25.	Основні принципи лікування дітей хворих на чутливий туберкульоз	2
26.	Патогенетичне лікування як складова частина комплексного лікування хворих на туберкульоз	2
РАЗОМ		52

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
на циклі первинної спеціалізації лікарів зі спеціальності «Дитяча фтизіатрія»**

№№ п/п	Теми занять	Години
1	2	3
1.	Організація роботи протитуберкульозного диспансеру.	2
2.	Диспансеризація і категорії диспансерного спостереження дітей і підлітків груп ризику і хворих на туберкульоз.	2

3.	Організація роботи дитячих і підліткових закладів.	2
4.	Принципи та методи виявлення туберкульозу в дітей і підлітків.	2
1	2	3
5.	Осередки туберкульозної інфекції.	2
6.	Санітарна статистика при туберкульозі	2
7.	Функціональні методи дослідження.	2
8.	Контрастні методи рентгенологічного дослідження.	2
9.	Рентгенанатомія органів грудної клітки.	2
10.	Рентгенсеміотика туберкульозу легень та інших хвороб органів дихання.	2
11.	Ендоскопічні методи дослідження.	2
12.	Комп'ютерні дослідження	2
13.	Біоптичні методи дослідження.	2
14.	Лабораторна діагностика туберкульозу.	2
15.	Мікробіологічні методи дослідження	2
16.	Групи ризику дітей і підлітків щодо захворювання на туберкульоз та профілактичні заходи серед них.	2
17.	Патоморфоз в епідеміології та клініці туберкульозу.	2
18.	Трахеобронхоскопія, показання до діагностичної та лікувальної бронхоскопії	2
19.	Вроджений туберкульоз, клінічні прояви, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.	2
20.	Патофізіологічні розлади при туберкульозі.	2
21.	Патоморфологія і патоморфоз туберкульозу.	2
22.	Первинний туберкульозний комплекс, патогенез, патоморфологія, клінічні прояви, рентгендіагностика.	2
23.	Туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів, його форми, особливості діагностики.	2
24.	Особливості перебігу первинного туберкульозу в дорослих	2
25.	Казеозна пневмонія, клінічні ознаки, причини утруднень діагностики	2
26.	Дисемінований туберкульоз, клініка, діагностика, диференційна діагностика.	2
27.	Наслідки локальних форм туберкульозу. Критерії активності залишкових змін.	2
28.	Туберкульоз кишок, клініка, діагностика, диференціальна діагностика	2
29.	Туберкульоз очеревини та мезентеріальних лімфатичних вузлів, клініка, діагностика, диференційна діагностика.	2
30.	Туберкульоз кісток і суглобів хребта. Первинні остити.	2
31.	Туберкульоз кісток і суглобів кінцівок, тазу, грудної клітки, черепа та обличчя, клініка та діагностика.	2
32.	Туберкульоз нирок, сечовивідних шляхів та статевих органів.	2
33.	Диференційна діагностика туберкульозу кісток та БЦЖ-оститів.	2
34.	Диференційна діагностика туберкульозу нирок та сечовивідних шляхів.	2
35.	Диференційна діагностика туберкульозу слизової оболонки губ, шкіри та підшкірної клітковини.	2
36.	Туберкульоз очей.	2
37.	Туберкульоз жіночих та чоловічих статевих органів.	2
38.	Саркоїдоз внутрішньогрудних лімфовузлів у підлітків: клініка, діагностика і диференційна діагностика	2
39.	Виявлення прихованої активності із застосуванням проби Коха та	2

	її модифікації.	
40.	Дезінфекція в осередку туберкульозної інфекції	2
1	2	3
41.	Особливості введення новонароджених в осередках туберкульозної інфекції	2
42.	Особливості перебігу та лікування туберкульозу у вагітних	2
43.	Перебіг туберкульозу при цукровому діабеті	2
44.	Побічні реакції при лікуванні протитуберкульозними препаратами.	2
45.	Корекція побічних реакцій при лікуванні дітей, хворих на хіміорезистентний туберкульоз	
	РАЗОМ	90

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Авербах М.М., Литвинов В.И., Гергерт В.Я. и соавт. Иммунологические аспекты легочной патологии. - М.: Медицина, 1980. - 193 с.
- 2.Александрова А.В. Рентгенодиагностика туберкулеза органов дыхания. - М.: Медицина, 1983. -191 с.
3. Беленький М.С. Клиническая туберкулинодиагностика. - К.: Здоров'я, 1984. - 86 с.
- 4.Беллендир Э.Н. Внелегочный туберкулез. - СПб.: Гиппократ, 2000. - 374 с.
- 5.Дужий И.Д. Заболевания плевры: диагностические, хирургические и терапевтические аспекты. — К.: Здоров'я, 1997. — 432 с.
- 6.Иванюта О.М., Пилипчук Н.С., Назаренко В.Г. и соавт. Туберкулезный менингоэнцефалит. -К.: Здоров'я, 1987.-128 с.
- 7.Льницький І.Г., Костик О.П. і ін . Синдром бронхіальної обструкції в практиці педіатрії, фіззіатрії і сімейного лікаря - Київ-Львів, 2008.- 302 с.
- 8.Лайт Р.У. Болезни плевры / Пер. с англ. Е.Г. Федоровой. - М.: Медицина, 1986. - 374 с.
- 9.Мельник В.П., Льницький І.Г. Фтизіатрія – Київ-Львів, 2008.- 302 с.
- 10.Наказ МОЗ України № 233 від 29.07.1996 р. Про затвердження інструкції щодо надання медико-санітарної допомоги хворим на туберкульоз.
- 11.Наказ МОЗ України № 26 від 14.02.1996 р. Про удосконалення протитуберкульозної служби.
- 12.Наказ МОЗ України № 499 від 28.10.2003 р. Про затвердження інструкції щодо надання допомоги хворим на туберкульоз і неспецифічні захворювання легенів.
- 13.Наказ МОЗ України № 45 від 28.01.2005 р. Протокол надання медичної допомоги хворим на туберкульоз
- 14.Наказ МОЗ України № 422 від 27.06.2006 р. Про затвердження Посібника з питань боротьби з туберкульозом на основі міжнародних стандартів з контролю за туберкульозом допомоги хворим на туберкульоз
- 15.Наказ МОЗ України № 693 від 08.12.2005 р. Про затвердження тимчасових форм первинної облікової документації і форм звітності з туберкульозу та інструкцій щодо їх заповнення
- 16.Наказ МОЗ України № 50 від 06.02.2006 р. Про затвердження типових положень про лабораторії і пункти з діагностики туберкульозу та пункти збору мокротиння
- 17.Наказ МОЗ України № 384 від 9.06.06р. Про затвердження Протоколу надання медичної допомоги хворим на туберкульоз
- 18.Наказ МОЗ України № 385 від 9.06.06р. Про затвердження Інструкції щодо надання допомоги хворим на туберкульоз
- 19.Наказ МОЗ України № 600 від 22.10.2008 Про затвердження стандарту надання медичної допомоги хворим на хіміорезистентний туберкульоз

20. Наказ МОЗ України № 108 від 14 лютого 2012 Про затвердження Змін до Стандарту надання медичної допомоги хворим на хіміорезистентний туберкульоз
21. Перельман М.И., Ефимов Б.П., Бирюков Ю.В. Доброкачественные опухоли легких. - М.: Медицина, 1981.-240 с.
22. Перельман М.И., Корякин В.А., Протопопова Н.М. Туберкулёз: Учебник. - М.: Медицина, 1990. - 304 с.
23. Помельцов Н.Ф. Рентгенологическая диагностика туберкулеза легких. - М.: Медицина, 1971. — 367 с.
24. Путов Н.В., Федосеев Г.Б., Хоменко А.Г. Справочник по пульмонологии. - Л.: Медицина, 1987.-243 с.
25. Рабухин А.Е. Туберкулез органов дыхания у взрослых. - М.: Медицина, 1976. - 328 с.
26. Рачинский СВ. и соавт. Болезни органов дыхания у детей. - М.: Медицина, 1988. - 178 с.
27. Розенштраух Л.С., Рыбакова Н.И., Виннер М.Г. Рентгендиагностика заболеваний органов дыхания: Руководство для врачей. - М.: Медицина, 1987. - 640 с.
28. Савула М.М., Сахелашвілі М.І., Сливка Ю.І. Туберкульоз і вагітність. –Тернопіль, ТДМУ: Укрмедкнига, 2007.- 191 с.
29. Саркоидоз: от гипотезы к практике / Под ред. А.А. Визеля. — Казань: Издательство «ФЭН», Академия наук РТ, 2004. — 348 с.
30. Струков А.И., Соловьева М.П. Морфология туберкулеза в современных условиях. - М.: Медицина, 1985.-224 с.
31. Фещенко Ю.І., Ільницький І.Г., Мельник В.М., Панасюк О.В. Туберкульоз позалегенової локалізації. - К.: Логос, 1998. - 376 с.
32. Фещенко Ю.І., Мельник В.М. Сучасні методи діагностики, лікування і профілактики туберкульозу. - К.: Здоров'я, 2002. - 904 с.
33. Фещенко Ю.І., Мельник В.М., Ільницький І.Г. Основи клінічної фтизіатрії – .- Київ-Львів, 2007- 2-х томів,- 1174 с.
34. Фещенко Ю.І., Мельник В.М., Ільницький І.Г. Хвороби респіраторної системи. - Київ-Львів, 2008- 496с.
35. Фещенко Ю.І., Мельник В.М., Кобилянська А.В. Хіміорезистентний туберкульоз Київ: Здоров'я, 2003. -133 с.
36. Фещенко Ю.І., Мельник В.М., Ільницький І.Г., М'ясников В.Г. Лікування туберкульозу. - К.: Логос, 1996.-120 с.
37. Фирсова В.А. Туберкулез органов дыхания у детей. - М.: Медицина, 1979. - 231 с.
38. Хоменко А.Г. Туберкулез: Руководство для врачей. - М.: Медицина, 1996. - 496 с.
39. Хоменко А.Г., Швайгер О. Саркоидоз. - М.: Медицина, 1982. - 296 с.
40. Шестерина М.В. Изменения бронхов при туберкулезе. - М.: Медицина, 1976. - 168 с.
41. Янченко Е.Н., Греймер М.С. Туберкулез у детей и подростков: Руководство для врачей. -СПб.: Гиппократ, 1999. - 336 с.